

atvērtā kopa
2016

Komandu olimpiāde matemātikā 9. klases uzdevumu atrisinājumi

1. Uzdevums:

Irmis skatījās japāņu animācijas filmu, kurā skolotājs dusmojās uz meiteni, kura nepildīja matemātikas mājasdarbus. Taču tad Irmis šajā filmā pamanīja četras izpildītas sakarības, kurās skaitļi aizstāti ar japāņu simboliem:

$$\text{五} \cdot \text{二} = \text{十} \quad \text{二} + \text{四} = \text{六} \quad \text{二} \cdot \text{二} = \text{四} \quad \text{四} + \text{四} < \text{十}$$

Irmis zina, ka katrs simbols atbilst tieši vienam veselam skaitlim no 0 līdz 10 ieskaitot, un katrai vērtībai neatbilst vairāk par vienu simbolu. Palīdziet Irmim saprast, kāda ir katra simbola vērtība!

Risinājums:

Ievērosim sakarību $\text{二} \cdot \text{二} = \text{四}$ un apskatīsim, kādas vērtības var pieņemt 二 :

Ja 二 ir vismaz četri, tad $\text{二} \cdot \text{二}$ ir vismaz 16, bet 四 ir ne lielāks kā 10. Tātad 二 ir mazāks par 4.

Ja $\text{二} = 1$, tad arī $\text{四} = \text{二} \cdot \text{二} = 1$, bet dažādiem simboliem atbilst dažādi skaitļi. Tātad 二 ir 2 vai 3.

Ja $\text{二} = 3$, tad 四 ir 9, bet tad $\text{四} + \text{四} = 18$, bet no otras puses $\text{四} + \text{四} < \text{十}$, kas nozīmētu, ka $\text{十} > 18$, bet 十 ir ne lielāks par 10, pretruna.

Tātad $\text{二} = 2$, līdz ar to $\text{四} = 4$, $\text{六} = \text{二} + \text{四} = 2 + 4 = 6$, un $\text{十} > 8 = \text{四} + \text{四}$, līdz ar to $\text{十} = 9$ vai $\text{十} = 10$.

Ja $\text{十} = 9$, tad iegūstam pretrunu, jo $\text{五} \cdot \text{二} = 9$, bet vienādības kreisā puse ir pāra skaitlis, savukārt labā - nepāra.

Līdz ar to $\text{十} = 10$ un $\text{五} = 5$.

Viegli pārbaudīt, ka prasītās sakarības tiešām izpildās:

$$5 \cdot 2 = 10 \quad 2 + 4 = 6 \quad 2 \cdot 2 = 4 \quad 4 + 4 < 10$$

Tātad der $\text{五} = 5$ $\text{二} = 2$ $\text{四} = 4$ $\text{六} = 6$ $\text{十} = 10$.

2. Uzdevums:

Aija un Jānis spēlē sekojošu spēli: katrā gājienā ir iespējams izvēlēties un uzrakstīt kādu skaitli no 10 līdz 99 ieskaitot, vai arī pārbaudīt, vai divu uzrakstīto skaitļu starpība dalās ar 10. Uzvar tas spēlētājs, kuram pirmajam izdodas atrast divus skaitļus, kuru starpība dalās ar 10.

Ja Aija sāk, tad kurš no spēlētājiem vienmēr var uzvarēt, spēlējot pareizi?

Risinājums:

Ievērosim, ka skaitlis dalās ar 10 tad un tikai tad, ja tā pieraksts beidzas ar 0 (piemēram: 10, 210 u.c.). Līdz ar to, skaitļu starpība dalās ar 10 tad un tikai tad, ja starpības pēdējais cipars ir 0. Bet tas izpildās tikai tad, ja abiem skaitļiem sakrīt pēdējais cipars.

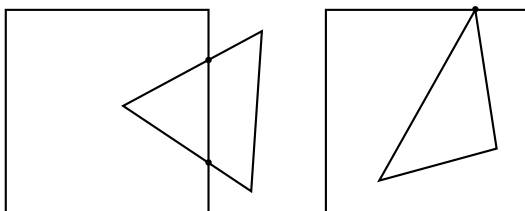
Līdz ar to, zaudē tas spēlētājs, kurš uzraksta skaitli, kura pēdējais cipars sakrīt ar kāda iepriekš uzrakstīta skaitļa pēdējo ciparu (jo nākamais spēlētājs var pārbaudīt šos skaitļus, un uzvarēt).

levērosim, ka ir 10 iespējami pēdējie cipari (no 0 līdz 9). Līdz ar to, spēlētājs, kuram pieder vienpadsmitais gājiens, noteikti uzrakstīs kādu ciparu, kas jau iepriekš ir uzrakstīts, un zaudēs.

Tā kā Annai ir pirmais gājiens, tad Annai būs visi nepāra gājieni, līdz ar to arī vienpadsmitais gājiens, un Jānis vienmēr uzvarēs.

3. Uzdevums:

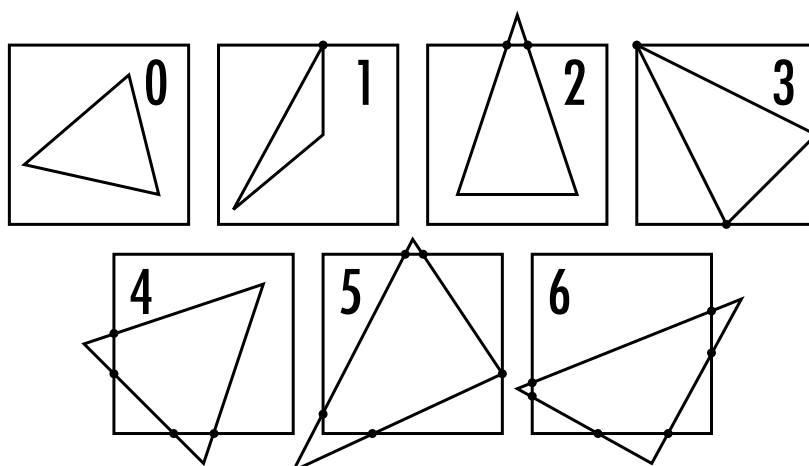
Attēlos parādīts kvadrāts un trīsstūris, kuri krustojas attiecīgi divos un vienā punktā:

Nosaki un parādi visas iespējas, cik krustpunktu var būt kvadrātam un trīsstūrim.

Risinājums:

Iespējamās situācijas, kad ir 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 krustpunkti.

Vairāk nav iespējams, jo kvadrāts nevar krustot trijstūra malu vairāk kā 2 punktus. Tā kā trijstūrim ir 3 malas, tad kopā ir maksimums 6 krustpunkti.

4. Uzdevums:

Pierādīt, ka $2015!$ dalās ar 2016 .

Pieraksts $n!$ apzīmē visu naturālo skaitļu no 1 līdz n ieskaitot reizinājumu: $n! = 1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot (n - 1) \cdot n$.

Piemēram, $5! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 = 120$

Risinājums:

levērosim, ka $2016 = 7 \cdot 288$, un $7 < 2015$, $288 < 2015$, līdz ar to, tā kā

$$2015! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \dots 2014 \cdot 2015$$

tad starp $2015!$ dalītājiem būs gan 7, gan 288, turklāt, tā kā tie ir savstarpēji pirmskaitļi, tad $2015!$ noteikti dalīsies ar $7 \cdot 288 = 2016$.

5. Uzdevums:

Uz tāfeles uzrakstīti visi vesemie skaitļi no 1 līdz 2016 ieskaitot. Ar vienu gājieni ir iespējams izdzēst pirmos divus skaitļus un to summu pierakstīt virknes galā.

(a) Cik gājieni nepieciešami, lai virknē paliktu tikai viens skaitlis?

(b) Kādas vērtības var pieņemt šis skaitlis?

Risinājums:

(a) Ar katru gājienu skaitļu skaits virknē samazinās par 1. Līdz ar to, tā kā virknē sākotnēji ir 2016 skaitļi, tad pēc 2015 gājieniem būs palicis tieši viens skaitlis.

(b) Neatkarīgi no tā, kādā secībā mēs izvēlamies skaitļus, beigās palikušais būs visu šo skaitļu summa, līdz ar to šis skaitlis var pieņemt tikai vienu vērtību, un tā ir $1+2+3+\dots+2016$.

Lai tālāk aprēķinātu virkni, teiksim, ka

$$1 + 2 + 3 + \dots + 2016 = x$$

tad

$$x + 2016 = (2016 + 1) \dots + (3 + 1) + (2 + 1) + (1 + 1) = 2017 + \dots + 2$$

$$x + (x + 2016) =$$

$$= 1+2+3+\dots+2016+2017+2016+\dots+3+2 = (1+2017)+(2+2016)+\dots+(2016+2) = 2018 \cdot 2016$$

$$2x + 2016 = 2018 \cdot 2016$$

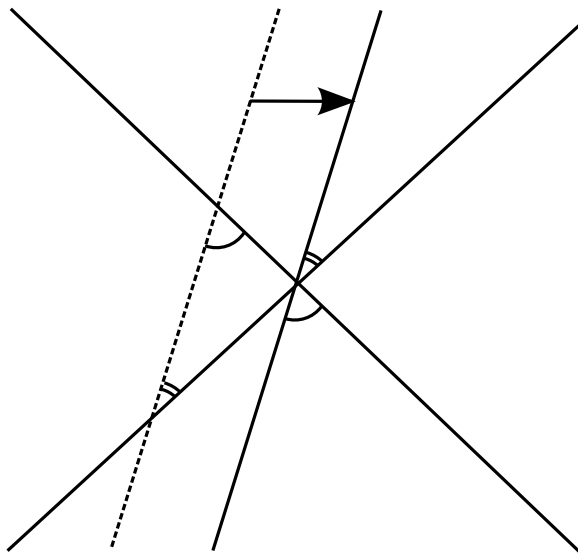
$$x = 2017 \cdot 2016 / 2 = 2033136$$

6. Uzdevums:

Plaknē uzzīmētas 44 taisnes, un nekādas divas no tām nav paralēlas. Pierādīt, ka noteikti atradīsies divas tādas taisnes, kuras veidos leņķi, kas mazāks par 4,2 grādiem.

Risinājums:

Ievērosim, ka paralēli pārbīdot kādu no taisnēm, leņķis, ko tā veido ar jebkuru citu taisni paliek nemainīgs. Līdz ar to, mēs varam visas taisnes paralēli sabīdīt tā, lai tās krustotos vienā punktā.

Papildu, ja visas taisnes sabīda vienā punktā, tad iegūstam, ka caur punktu iziet 44 taisnes, jeb 88 stari. Starp katriem diviem blakusesošiem stariem izveidojas viens "mazais" leņķis. Visu šo "mazo" leņķu summa ir 360° . Tā kā vidējais leņķa lielums ir $360^\circ / 88 = 4,09\dots < 4,2$, tad pēc Dirihlē principa, noteikti būs vismaz viens leņķis, kas ir mazāks vai vienāds par vidējo, un šis leņķis arī ir meklētais.

7. Uzdevums:

Šajā uzdevumā aplūkosim situāciju no spēles "Pokemon GO". Šajā spēlē ir tāda funkcija, ka staigājot var "perēt" olas, un tās izšķīlas pie noteikta noieta kilometru daudzuma.

Diemžēl spēlē ir problēma - tā rēķina noieta attālumu ik pēc 10 s. Līdz ar to, ejot pa liektu līniju, attālums, ko aplikācija izrēķina, ir mazāks nekā attālums, kas reāli tiek noiets. Arī Liedars vēlējās "izperēt" olu.

Lai tā izšķiltos, viņam jānoiet vismaz 2000π m. Šim nolūkam viņš atrada apļveida taku ar rādiusu 100 m. Zināms, ka Liedars var noiet 1 apli 1 minūtē. Vai Liedara ola izšķilsies pēc 10 apļu noiešanas?

Risinājums:

Ja Liedars vienu apli noiet vienā minūtē, tad 10s jeb sestdaļā minūtes viņš noiet sestdaļu apļa. Labi zināms, ka sadalot riņķa līniju sestdaļās iegūstam regulāru sešstūri.

Regulāra sešstūra malas garums ir tāds pats kā riņķa līnijas rādiuss, līdz ar to Liedars vienā aplī noies $6 * 100 = 600$ m, un desmit aplīs noies vien 6000 m. Līdz ar to ola neizšķilies.

8. Uzdevums:

Elvijs burtnīcā pa vairākām lapām pierakstīja skaitļu un kastīšu virkni, kas sastāv no visiem skaitļiem no 1 līdz 2016, un starp katriem diviem skaitļiem uzzīmēja tukšu kastīti:

$$1 \square 2 \square 3 \square 4 \square \dots \square 2015 \square 2016$$

Elvijs aizvietoja katru kastīti ar vai nu +, vai - zīmi. Pēc tam, veicot nepieciešamās darbības, Elvijs ieguva rezultātu 1337. Pierādīt, ka Elvijs ir kļūdījies savos aprēķinos!

Risinājums:

Apskatīsim visu to skaitļu summu, kuriem priekšā ir pierakstīts "+" un apzīmēsim to ar x , tad apskatīsim visu to skaitļu summu, kuriem priekšā pierakstīts "-" un apzīmēsim to ar y . Tad $x - y = 1337$, kas ir nepāra skaitlis.

No otras puses, ja apmaina visas mīnus zīmes uz plus zīmēm, tad iegūstam, ka $x + y = 1 + 2 + 3 + \dots + 2016$. Ievērosim, ka šajā summā parādās $2016/2 = 1008$ nepāra skaitļi un tikpat pāra skaitļi, līdz ar to, tā kā tiek saskaitīts pāra skaits nepāra skaitļu, tad iegūstam, ka $x + y$ arī ir pāra.

Bet tad iegūstam, ka divu skaitļu summa ir pāra skaitlis, bet starpība ir nepāra skaitlis, bet nav tādu veselu skaitļu, kas to apmierinātu. Līdz ar to Elvijs ir kļūdījies.

9. Uzdevums:

Cirpis uzrakstīja visus skaitļus no 1 līdz 999 pēc kārtas bez atstarpēm un ieguva ļoti garu skaitli:

$$12345678910111213 \dots 997998999$$

- Cik ciparu ir Cirpja skaitlim?
- Cik cipari skaitļa pierakstā ir vienādi ar 1?
- Cirpis uzraksta vēl vienu skaitli šādā pat veidā, tikai šoreiz izmanto skaitļus no 1 līdz $10^n - 1$. Cik ciparu jauniegūtajā skaitlī ir vienādi ar 1?

Risinājums:

- Ievērosim, ka skaitlī ir 9 vienciparu skaitļi, 90 divciparu skaitļi, un 900 trīsciparu skaitļi, tādēļ kopā ir $1 \cdot 9 + 2 \cdot 90 + 3 \cdot 900 = 9 + 180 + 2700 = 2889$ cipari.
- Apskatīsim atsevišķi pirmos ciparus, otros ciparus un trešos ciparus katrā no skaitļiem no 0 līdz 999, turklāt, ja skaitlim nav otrā vai trešā cipara, tad iedomāsimies, ka tur ir 0: kā skaitļa pirmais cipars 1 ir katram desmitajam, un kopā ir 1000 skaitļu, līdz ar to ir 100 pirmo ciparu 1. Kā otrais cipars 1 ir desmit pēc kārtas sekojošiem skaitļiem, un šie skaitļi parādās reizi simtā, līdz ar to ir

$1000 \cdot 10/100 = 100$ ar otro ciparu 1. Kā trešais cipars 1 parādās simts pēc kārtas sekojošiem skaitļiem, bet tikai reizi tūkstotī, līdz ar to ir $1000 \cdot 100/1000 = 100$ ar trešo ciparu 1. Tātad kopumā ir 300 ciparu 1.

- (c) Pēc līdzīgas pieejas kā iepriekšējā punktā, iegūstam, ka 1 ir skaitļa k tais cipars 10^{k-1} pēc kārtas sekojošiem skaitļiem, bet šie skaitļi parādās reizi 10^k skaitļos, līdz ar to ir

$$10^n \cdot 10^{k-1}/10^k = 10^{n-1}$$

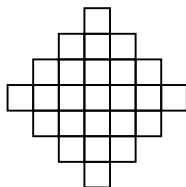
skaitļu, kuru k tais cipars ir 1. Tā kā ir n iespējamo cipara 1 pozīciju, tad ir

$$n \cdot 10^{n-1}$$

ciparu 1 šajā skaitlī.

10. Uzdevums:

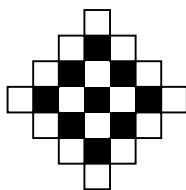
Ingum mājās ir 25 trenēti vēži. Katram vēzim ir savs kvadrātveida būrītis, un visi būrīši ir novietoti, kā parādīts attēlā:

Katram būrītim ir eja uz jebkuru citu būrīti, ar kuru tam ir kopēja mala, turklāt ejas ir pietiekami lielas, lai divi vēži varētu iziet cauri tām vienlaikus. Ingus ir iemācījis saviem vēžiem sekojošu triku: kad Ingus sasiņ plaukstu, katrs vēzis pārvietojas uz jebkuru blakusesošu būrīti. Ja sākumā katrs vēzītis atrodas savā būrī, tad pierādīt, ka pēc vienas plaukstu sasišanas būs vismaz 7 tukši būrīši.

Risinājums:

Nokrāsosim katru būrīti vai nu melnu, vai baltu kā šaha galdiņu (proti, nokrāsojam katram būrītim blakusesošo pretējā krāsā):

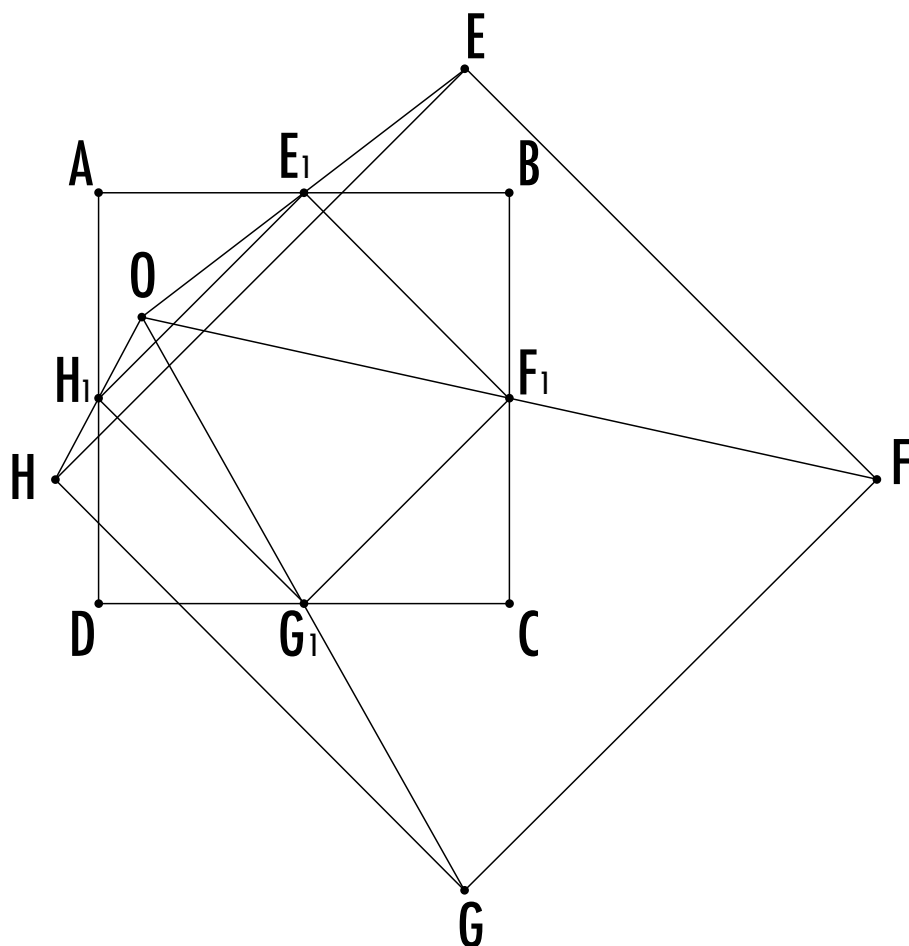
levērosim, ka no melna lauciņa vēzis var pāriet tikai uz baltu, un otrādi. Turklāt, šajā krāsojumā ir 16 balti un 9 melni lauciņi. Tas nozīmē, ka pēc viena plaukstu sasitienu uz melnajiem būrīšiem varēs pāriet tikai maksimums 9 vēži, bet no melnajiem būrīšiem izies visi 16. Līdz ar to $16 - 9 = 7$ būrīši paliks tukši.

11. Uzdevums:

Kvadrāta $ABCD$ laukums ir S . Tā iekšpusē ir atzīmēts punkts O . Punkti E, F, G, H ir simetriski punktam O attiecībā pret $ABCD$ malu viduspunktiem. Aprēķināt četrstūra $EFGH$ laukumu!

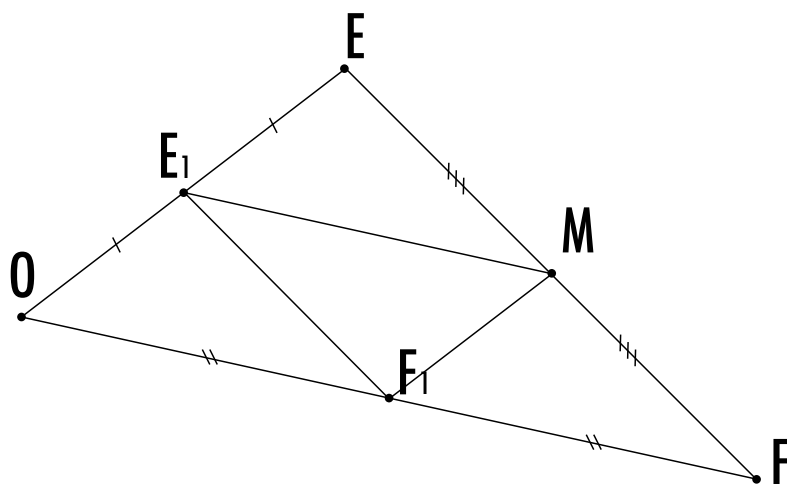
Risinājums:

levērosim, ka tā kā E_1, F_1, G_1, H_1 ir malu viduspunkti, tad $E_1F_1G_1H_1$ arī ir kvadrāts, turklāt tā laukums ir puse no $ABCD$ laukuma (To var viegli redzēt, piemēram, novelkot E_1G_1 un F_1H_1 un apskatot izveidojušos trijstūrus).

Dēļ simetriskās konstrukcijas $OE_1 = E_1E$, līdzīgi arī $OF_1 = F_1F$ un tamlīdzīgi.

Apskatīsim trijstūri OEF . Ievērosim, ka E_1F_1 ir šī trijstūra viduslīnija, un tā ir paralēla EF . Atliksim malas EF viduspunktu M un ievērosim, ka trijstūris OE_1F_1 vienāds ar trijstūri E_1EM , līdz ar to arī $E_1F_1 = EM$, tādēļ $EF = 2 \cdot AM = 2 \cdot E_1F_1$.

Līdzīgi, apskatot trijstūrus OFG , OGH un OHE , iegūstam, ka katra no $EFGH$ malām ir paralēla divas reizes lielāka par tai atbilstošo $E_1F_1G_1H_1$ malu, līdz ar to $EFGH$ arī ir kvadrāts, turklāt tā malas garums ir divas reizes lielāks.

No tā seko, ka $EFGH$ laukums ir četras reizes lielāks par $E_1F_1G_1H_1$ laukumu, kas ir puse no $ABCD$ laukuma, tādēļ, $EFGH$ laukums ir divas reizes lielāks par sākotnējā kvadrāta laukumu, jeb $2 \cdot S$.

12. **Uzdevums:**

Mazais Zajka un Gailis grib sadalīt "Kungu maizes" klaipu tā, lai 42 cilvēkiem katram tiek pa vienam gabalam. Šis maizes klaips atbilst taisnstūra paralēlskaldnim ar izmēriem $1 \times 1 \times 2$. Diemžēl Gaiļa mājās ir ļoti specifisks maizes nazis, kurš spēj maizi griezt tikai paralēli kādai no tās malām, un tas nevar pārtraukt griezt, kamēr nav sasniedzis pretējo maizes skaldni. Mazais Zajka un Gailis negrib ilgi kavēties, tāpēc viņi vēlas šo darbu izdarīt ar pēc iespējas mazāk griezieniem.

Palīdzī viņiem atrast mazāko griezienu skaitu, ar kuru būtu iespējams sagriezt maizi tieši 42, ne obligāti vienādos, gabalos.

Risinājums:

Ievērosim, ka uzdevuma nosacījumi atļauj triju veidu griezienus - jo paralēlskaldnim ir skaldnes trīs dažādos virzienos. Papildu, griezienu secībai nav nozīmes.

Ievērosim, ka a vertikāli griezieni rada $a + 1$ vertikālu šķēli, bet b horizontāli griezieni $b + 1$ horizontālu šķēli, un c griezieni pa dziļumu rada $c + 1$ dziļuma šķēli. Ja vispirms izdarām a vertikālus griezienus, un tad b horizontālus, tad iegūstam $b + 1$ horizontālu gabalu, kas katrs ir sadalīts $a + 1$ vertikālā gabalā, jeb $(a + 1) \cdot (b + 1)$ gabalu kopā, un pēc tam izdarot c griezienus dziļumā katrs no $(a + 1) \cdot (b + 1)$ gabala tiek sagriezts $c + 1$ gabalā un beigās veidojas $(a + 1) \cdot (b + 1) \cdot (c + 1)$ maizes gabals.

Tas nozīmē, ka gabalu skaits ir $(a + 1) \cdot (b + 1) \cdot (c + 1) = 42$, līdz ar to, tā kā $a + 1$ un $b + 1$, un $c + 1$ ir naturāli skaitļi, tad tie ir 42 dalītāji. Papildu, mēs gribam, lai $a + b + c$ būtu pēc iespējas mazāks. Aplūkosim visus gadījumus:

- Ja $a + 1 = 1$ un $b + 1 = 1$, un $c + 1 = 42$, tad $a + b + c = 41$
- Ja $a + 1 = 1$ un $b + 1 = 2$, un $c + 1 = 21$, tad $a + b + c = 21$
- Ja $a + 1 = 1$ un $b + 1 = 3$, un $c + 1 = 14$, tad $a + b + c = 15$
- Ja $a + 1 = 1$ un $b + 1 = 6$, un $c + 1 = 7$, tad $a + b + c = 11$
- Ja $a + 1 = 2$ un $b + 1 = 3$, un $c + 1 = 7$, tad $a + b + c = 9$
- pārējie gadījumi ir simetriski, un, tā kā apmainot a un b un c vietām nekas nemainās, tad citus gadījumus nav nepieciešams aplūkot.

Viegli pamanīt, ka mazākais griezienu skaits $a + b = 9$.

13. Uzdevums:

Zināms, ka x un y ir pozitīvi reāli skaitļi, un $x + y = 1$. Pierādīt, ka

$$\left(1 + \frac{1}{x}\right) \left(1 + \frac{1}{y}\right) \geq 9$$

Risinājums:

Atvērism iekavas:

$$1 + \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{xy} \geq 9$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{xy} \geq 8$$

Ievērosim, ka

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{x+y}{xy}$$

bet tā kā $x + y = 1$, tad

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{1}{xy}$$

Līdz ar to

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{xy} \geq 8$$

kļūst par

$$\frac{1}{xy} + \frac{1}{xy} \geq 8$$

$$\frac{2}{xy} \geq 8$$

$$\frac{1}{xy} \geq 4$$

Tā kā x un y ir pozitīvi, tad arī xy būs pozitīvs un varam abas vienādojuma puses pareizināt ar to:

$$1 \geq 4xy$$

No abām pusēm atņemam divi:

$$-1 \geq 4xy - 2$$

Divi pārvēršam par $2 = 2x + 2y$ un pārnesam -1 uz otru pusi:

$$0 \geq 4xy - 2x - 2y + 1$$

$$0 \geq (2x - 1)(2y - 1)$$

Tas ir patiesi, jo, ja $x < \frac{1}{2}$ tad $2x - 1 < 0$, bet, tā kā $x + y = 1$, tad $y > \frac{1}{2}$ līdz ar to $2y - 1 > 0$, tādēļ $(2x - 1)(2y - 1)$ ir negatīvs, kā prasīts. Ja $x < \frac{1}{2}$ tad situācija ir simetriska un iegūstam patiesu nevienādību atkal. Ja $x = y = \frac{1}{2}$ tad $(2x - 1)(2y - 1) = 0$ un iegūstam vienādību.

Tātad prasītā sakarība izpildās.

14. Uzdevums:

Katram ASV Kongresa loceklim ir ne vairāk kā 5 ienaidnieki (naids ir abpusējs) starp pārējiem kongresa locekļiem. Pierādīt, ka visus kongresa pārstāvjus iespējams sadalīt divās palātās tā, ka katram pārstāvim savā palātā ir ne vairāk kā 2 ienaidnieki.

Risinājums:

Sadalām visus Kongresa pārstāvjus jebkādā veidā divās palātās.

Tagad apskatīsim "kopējo ienaidnieku skaitu", proti, izskaitīsim, cik ienaidnieki katram kongresa loceklim ir starp citiem savā palātā, un saskaitīsim to visu kopā. Apzīmēsim šo skaitu ar x .

Pieņemsim, ka ir kāds kongresa loceklis, kuram savā palātā ir vairāk kā 2 ienaidnieki (ja tāda nav, tad dalījums der, un esam izpildījuši uzdevumu). Skaidrs, ka ja starp savas palātas locekļiem kādam ir vairāk par 2 ienaidniekiem, tad pārejot uz otru palātu, viņa ienaidnieku skaits nevar būt lielāks kā 2 (jo tad tas nozīmētu, ka loceklim ir vairāk kā 5 ienaidnieki, pretruna ar uzdevuma nosacījumiem). Tas nozīmē, ka pēc šādas pārejas, kopējais ienaidnieku skaits noteikti samazinās vismaz par 1 (jo pirms tam mums bija vairāk kā 2 abpusēji ienaidnieki, bet tagad ir ne vairāk kā divi).

Atkārtosim šo pāriešanu ar visiem cilvēkiem, kuriem ir vairāk kā 2 ienaidnieki savā palātā. Šādas pāriešanas veidā var gadīties, ka izveidojas jauni cilvēki, kuriem ir vairāk kā 2 ienaidnieki, bet tā nav problēma, jo, tā kā x ar katru pāriešanu samazinās vismaz par 1, tad vienā brīdī noteikti vairs nevarēs veikt pāriešanas, jo x nevar samazināties bezgalīgi ilgi (tas ir galīgs skaitlis).

Šajā brīdī arī mūsu dalījums apmierina uzdevuma nosacījumus.

15. Uzdevums:

Atrast visus tādus naturālus skaitļus x un c , ka

$$\frac{31x^4}{c^3 + c^2x + cx^2 + x^3} + x = c$$

Risinājums:

Pārnēsim x uz otru pusi

$$\frac{31x^4}{c^3 + c^2x + cx^2 + x^3} = c - x$$

Tā kā x un c ir naturāli, tad $c^3 + c^2x + cx^2 + x^3$ ir pozitīvs, un varam abas vienādības puses pareizināt ar to.

$$31x^4 = (c - x)c^3 + c^2x + cx^2 + x^3$$

$$31x^4 = c^4 - x^4$$

$$32x^4 = c^4$$

Izvelkot kvadrātsakni no abiem lielumiem, redzam, ka

$$4\sqrt{2}x^2 = c^2$$

Bet tā kā $4\sqrt{2}$ nav naturāls skaitlis, tad arī $4\sqrt{2}x^2$ nav naturāls, bet c^2 ir naturāls skaitlis, pretruna. Tātad nav tādu naturālu skaitļu, kas apmierina prasīto nevienādību.